

अदेहं अशरीरमात्मानं विना तं परित्यज्य अनात्मसुखे समरुचिः श्रद्धावानास्तीत्यहमिदं शरीरं न त्यक्ष्यामीत्यर्थः ॥ २५ ॥ कृत्वा लंकाकुर्वित्यर्थः अलं बलवोः प्रतिषेधयोः प्राचां क्लेतिकृञ् क्ता ॥ २६ ॥ न वेति देहेनापि सह स्वर्गतिरल्यैव जपफलादिति भावः ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ जापकस्यामुष्मि कसुखे निस्पृहत्वं प्रदर्शयेद्विकसुखे पि निस्पृहत्वाख्या
 ब्राह्मण उवाच नरोचये स्वर्गं वा संविना देहं हविर्भो ॥ गच्छ धर्मन मे श्रद्धा स्वर्गं तु विनात्मना ॥ २५ ॥ धर्म उवाच अलं देहे मनः कृत्वा त्यक्त्वा देहं सुखी भव ॥ गच्छ लोकान रजसो यत्र गत्वान शोचसि ॥ २६ ॥ ब्राह्मण उवाच रमेजप न्महाभाग किं नु लोकेः सनातनैः ॥ स शरीरेण गंतव्यं मया स्वर्गं न वा विभो ॥ २७ ॥ धर्म उवाच यदि त्वं नेच्छसे त्यक्तुं शरीरं पश्य वै हि ज ॥ एष कालस्तथा मृत्युर्यमश्च त्वामुपागताः ॥ २८ ॥ भीष्म उवाच अथ वैवस्वतः कालो मृत्युश्च त्रितयं विभो ॥ ब्राह्मणं तं महाभाग मुपगम्येदमब्रुवन् ॥ २९ ॥ यम उवाच तपसोऽस्य सुत सस्य तथा सुचरितस्य च ॥ फलप्राप्तिस्तव श्रेष्ठाय मोहं त्वामुपब्रुवे ॥ ३० ॥ काल उवाच यथा वदस्य जप्यस्य फलं प्राप्तमनुत्तमं ॥ कालस्ते स्वर्गमारे दुःकालो हं त्वामुपागतः ॥ ३१ ॥ मृत्युरुवाच मृत्युं मां विद्धि धर्मज्ञरूपिणं स्वयमागतं ॥ कालेन चोदितो विप्र त्वामितो नेतुमर्ह वै ॥ ३२ ॥ ब्राह्मण उवाच स्वागतं सूर्यपुत्राय कालाय च महात्मने ॥ मृत्यवे चाथ धर्माय किं कार्यं करवाणि वः ॥ ३३ ॥ भीष्म उवाच अर्घ्यपाद्यं च दत्त्वा स ते भ्यस्तत्र समागमे ॥ अब्रवीत्यरमप्रीतः स्वशक्त्या किं करोमिवः ॥ ३४ ॥ तस्मिन्नेवाथ काले तु तीर्थयात्रामुपागतः ॥ इक्ष्वाकुरगमत्तत्र समेता यत्र ते विभो ॥ ३५ ॥ सर्वानेव तुराजर्षिः संपूज्याथ प्रणम्य च ॥ कुशलप्रश्नमकरोत्सर्वे पाराजसत्तमः ॥ ३६ ॥ तस्मै सोऽथासनं दत्त्वा पाद्यमर्घ्यं तथैव च ॥ अब्रवीद्ब्राह्मणो वाक्यं कृत्वा कुशलं संविदं ॥ ३७ ॥ स्वागतं ते महाराज ब्रूहि यद्यदि हेच्छसि ॥ स्वशक्त्या किं करोमीह तद्वा न्न ब्रवीतु मां ॥ ३८ ॥ राजोवाच राजा हं ब्राह्मणश्च त्वं यदा षट्कर्म संस्थितः ॥ ददानि वसुकिं चित्ते प्रथितं तद्दत्त्वमे ॥ ३९ ॥ ब्राह्मण उवाच द्विविधा ब्राह्मणराजन धर्मश्च द्विविधः स्मृतः ॥ प्रवृत्ताश्च निवृत्ताश्च निवृत्तो हिं प्रतिग्रहात् ॥ ४० ॥ ते भ्यः प्रयच्छ दानानि ये प्रवृत्तानराधिप ॥ अहं न प्रतिगृह्णामि किमिष्टं किं ददामि ते ॥ ब्रूहि त्वं नृपति श्रेष्ठ तपसा साधयामि किं ॥ ४१ ॥ राजोवाच क्षत्रियो हं न जानामि देहीति वचनं क्वचित् ॥ प्रयच्छ युद्धमित्येवं वा दिनः स्मो द्विजोत्तम ॥ ४२ ॥ ब्राह्मण उवाच तुष्यसि त्वं स्वधर्मं गतथा तुष्टा वयं नृप ॥ अन्योन्यस्यां तरं नास्ति यद्विष्टं तत्समाचर ॥ ४३ ॥

यिकयैव ज्ञापयति राजाहमिति प्रथितं त्वर्णरत्नादि वदस्व आज्ञापय यजनयाजने अभ्ययनाध्यापने दानप्रतिपहौ चेति षट्कर्मणि तेषां मध्ये प्रतिग्रहस्यांतर्जावादित्याशयः ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥